

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 05
050107

DOM
2026-03-26
Stockholm

Mål nr
B 18606-25

Sid 1 (7)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Södertörns tingsrätts dom den 17 december 2025 i mål nr B 18486-25, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande och motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Linn Nyberg
Åklagarmyndigheten
Södra åklagarkammaren i Stockholm

Klagande och motparter (Målsägande)

1. Sekretess 1, se Partsbilaga sekretess

Ombud och målsägandebiträde: Advokat Anders Unnebäck

2. Sekretess 3, se Partsbilaga sekretess

Ombud och målsägandebiträde: Advokat Johanna Widenby

Klagande och motpart (Tilltalad)

Shakir Mahmoud Shakir, 19871115-9296
Medborgare i Irak
Kanngjutargränd 1
162 57 Vällingby

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Joseфина Stahre

SAKEN

Grov våldtäkt

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens dom på så sätt att hovrätten
 - a) frikänner Shakir Mahmoud Shakir även från åtalet för grov våldtäkt i åtalspunkten 1,
 - b) upphäver påföljden,
 - c) avslår Sekretess 1:s skadeståndsyrkande och
 - d) befriar Shakir Mahmoud Shakir från skyldigheten att betala en avgift till brottsofferfonden.

Dok.Id 2321411

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 10

Telefon
08-561 670 00
08-561 672 90
E-post: svea.avd5@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

2. Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortsätta att gälla.
 3. Sekretessbestämmelsen i 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som har lagts fram vid hovrättens huvudförhandling inom stängda dörrar och som kan röja Sekretess 1:s, Sekretess 3:s, Sekretess C:s, Sekretess D:s och Sekretess E:s identiteter. Samma sekretessbestämmelse ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter om Sekretess 1:s och Sekretess 3:s identiteter i partsbilagan till hovrättens dom.
 4. Anders Unnebäck får ersättning av staten med 40 781 kr. Av beloppet avser 27 154 kr arbete, 5 205 kr tidsspillan, 266 kr utlägg och 8 156 kr mervärdesskatt.
 5. Johanna Widenby får ersättning av staten med 34 075 kr. Av beloppet avser 23 171 kr arbete, 4 089 kr tidsspillan och 6 815 kr mervärdesskatt.
 6. Joseфина Stahre får ersättning av staten med 103 933 kr. Av beloppet avser 65 040 kr arbete, 15 614 kr tidsspillan, 2 492 kr utlägg och 20 787 kr mervärdesskatt.
 7. Kostnaderna i punkterna 4–6 ovan ska stanna på staten.
-

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten ska döma Shakir Mahmoud Shakir för två fall av grov våldtäkt, skärpa påföljden och – oavsett om överklagandet bifalls i övrigt – utvisa Shakir Mahmoud Shakir.

Shakir Mahmoud Shakir har yrkat att hovrätten ska frikänna honom och avslå Sekreteress 1:s skadeståndsanspråk.

Sekreteress 1 har yrkat att hovrätten ska döma Shakir Mahmoud Shakir för grov våldtäkt, i stället för våldtäkt (åtalpunkten 1), utvisa Shakir Mahmoud Shakir samt bifalla hennes i tingsrätten framställda skadeståndsanspråk fullt ut. Hon har i vart fall yrkat att ersättningen för kränkning ska utgå med ett högre belopp än det som tingsrätten bestämt.

Sekreteress 3 har yrkat att hovrätten ska döma Shakir Mahmoud Shakir för grov våldtäkt (åtalpunkten 2), utvisa honom och bifalla hennes i tingsrätten framställda skadeståndsanspråk.

Part har motsatt sig motparts ändringsyrkanden.

Åklagaren har i hovrätten justerat åtalet i åtalpunkten 2 på så sätt att brottsdatum angetts till den 1 oktober 2025 (i stället för den 21 september 2025).

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen i hovrätten

Parterna har i hovrätten åberopat väsentligen samma bevisning som åberopades i tingsrätten.

Ljud- och bildfilerna från förhören med Sekreteress 1 och Sekreteress 3 under förundersökningen har således spelats upp i hovrätten. Också förhören vid tingsrättsförhandlingen med Sekreteress 1, Shakir Mahmoud Shakir, Sekreteress C, Sekreteress D, Lisa Norman, Djordje Savic, Nikolay Minkin, Camilla Björkberger,

Mesheal Tanous och Shabaz Sherko Saeed har i hovrätten lagts fram genom uppspelning av ljud- och bildfiler.

På Shakir Mahmoud Shakirs begäran har kompletterande förhör i hovrätten hållits med honom själv samt vittnena Mesheal Tanous och Shabaz Sherko Saeed. Frågorna vid dessa förhör har avsett vilken personal som besökt Sekretess 1 den dag som åtalet avser.

På åklagarens begäran har vittnesförhör i hovrätten hållits med ett nytt vittne; Sekretess E. Hon är dotter till Sekretess 3 och förhöret har åberopats till styrkande av att gärningen i åtalspunkten 2 skedde den 1 oktober 2025 (dvs. den tidpunkt som det åtalet numera avser). Åklagaren har, med samma bevisstema, åberopat viss ny skriftlig bevisning.

Hovrättens bedömning

Ordningen för hovrättens prövning

Hovrätten har inledningsvis att ta ställning till om åklagaren, med det beviskrav som gäller i ett brottmål, har bevisat att Shakir Mahmoud Shakir har gjort det som åtalen avser. Endast om åklagaren lyckas med detta – och Shakir Mahmoud Shakir döms för brott – kan det bli aktuellt att ge honom en påföljd, utvisa honom eller ålägga honom att betala skadestånd.

Vissa utgångspunkter vid bevisvärderingen

Tingsrätten har redogjort för vissa utgångspunkter som, enligt Högsta domstolens praxis, ska tillämpas vid bevisvärderingen i brottmål (s. 11 och 12 i tingsrättsdomen).

Sammanfattningsvis gäller följande.

För en fällande dom krävs att domstolen finner att det genom den utredning som lagts fram i målet är ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har begått den gärning som åklagaren påstår. Detta är ett högt ställt beviskrav. För att kravet ska vara uppfyllt gäller bland annat att det inte får finnas några andra möjliga förklaringar till

händelseförloppet än den som innefattas i åtalet. (Se t.ex. ”Balkongmålet”, NJA 2015 s. 702.)

Bevisning om själva händelsen består i ett våldtäktsmål ofta främst av parternas berättelser. En alltigenom trovärdig utsaga från målsäganden kan då, i förening med vad som i övrigt har framkommit i målet, vara tillräckligt för en fällande dom. Höga krav ställs dock – om den övriga bevisningen inte är mycket stark – på målsägandens utsaga för att beviskravet ska vara uppfyllt. Vid bedömningen av utsagan får det betydelse bl.a. om den är klar, lång och detaljrik. (Se bl.a. rättsfallen NJA 2010 s. 671 och NJA 2017 s. 316 I.)

När förhör, i stället för att hållas vid domstolen, presenterats genom uppspelning av videoupptagningar från förundersökningen så kan detta påverka bevisvärdet. Det blir då av stor betydelse hur förhören har genomförts, t.ex. hur frågorna ställts. Det måste beaktas att ett sådant förhör i regel innebär sämre, eller inga, möjligheter för försvararen att ställa följd- och motfrågor. (Se t.ex. NJA 2017 s. 316 II.)

Bedömningen av bevisningen i detta fall

I detta fall består bevisningen om brotten främst av målsägandenas uppgifter. Förhören med målsägandena har hållits av polis under förundersökningen och spelats in på video. Försvararen har inte varit närvarande. Ett kortare tilläggsförhör med Sekretess 1 – där denne medverkat via videolänk från hemmet – har skett vid tingsrättens huvudförhandling.

Förhørsinspelningarna från förundersökningen med var och en av målsägandena är ungefär en halvtimme långa. Förhören får visserligen anses ha genomförts på ett i huvudsak kompetent sätt. Det framgår dock tydligt att målsägandena och förhørsledaren påfallande ofta har haft svårt att förstå varandra. Båda målsägandena har, i de delar där de förmått att berätta om händelseförloppet med egna ord, lämnat korta och i de väsentliga delarna detaljfattiga berättelser. När förhørsledaren ställt frågor har målsägandena besvarat dem på ett fåordigt sätt. De detaljuppgifter som då lämnats har i flera fall förändrats under förhörens gång.

Sammanfattningsvis har målsägandenas berättelser, enligt hovrättens mening, varken varit långa, klara eller detaljrika. Till detta kommer att Sekretess 1 – vars utsaga innehållit något fler detaljer än Sekretess 3:s – lämnat vissa uppgifter om händelsens yttre ram som motsägs av annan utredning i målet. Bland annat har hon bestämt uppgett att hon inte, inför Shakir Mahmoud Shakirs besök, använt sitt trygghetslarm eller begärt hjälp med byte av inkontinensskydd, medan anteckningar i journalen för trygghetslarmet talar för att så visst varit fallet. Det kan heller inte helt bortses ifrån att Sekretess 3 när hon inledningsvis – dvs. innan det inspelade förhöret – talat om händelsen inte beskrivit något som omfattas av åtalet, utan framställt klagomål på att Shakir Mahmoud Shakir vid det aktuella tillfället varit hårdhänt vid utförandet av sitt uppdrag och att han lagat dålig mat. Sekretess 3:s uppgifter om det som åtalet avser lämnades i stället efter att hemtjänsten, med anledning av Sekretess 1:s uppgifter, inlett en utredning och tagit kontakt med andra kunder för att ställa frågor.

Det kan naturligtvis, inte minst med beaktande av målsägandenas höga ålder, finnas helt naturliga och begripliga förklaringar både till bristerna i deras berättelser och till det som i övrigt angetts ovan. Det finns också skäl att framhålla att det inte har kommit fram något i målet som tyder på att någon av målsägandena medvetet skulle ha lämnat osanna uppgifter. Oavsett detta blir emellertid följderna av de nämnda bristerna att det finns förhållandevis få hållpunkter för bedömningen, något som gör värderingen av tillförlitligheten i målsägandenas respektive utsagor osäker. Till detta kommer att försvararen, som inte närvarade vid förhören under förundersökningen, haft begränsade möjligheter att följa upp det som sagts med frågor.

Med de utgångspunkter som angetts ovan måste, för att beviskravet ska vara uppfyllt, höga krav ställas på styrkan hos den övriga bevisning som åberopas till stöd för åtalen. I det aktuella fallet bygger stödbevisningen i huvudsak på att målsägandena efter händelserna lämnat uppgifter till andra personer, vilka hörts som vittnen. Någon från målsägandenas berättelser fristående bevisning – såsom dokumentation över skador eller liknande – finns inte. Det som kommit fram genom stödbevisningen kan, enligt hovrättens mening, inte anses ge tillräckligt stöd för påståendena i gärningsbeskrivningarna. I det avseendet finns skäl att särskilt nämna att flera av de förhörspersoner som åklagaren åberopat har gett uttryck för att de själva, i vart fall

inledningsvis, haft svårt att avgöra hur de skulle tolka de uppgifter som målsägandena lämnat om att något hade hänt.

En sammanvägning av den av åklagaren åberopade bevisningen leder till slutsatsen att den inte, beträffande något av de två åtalen, är tillräcklig för att det ska anses ställt utom rimligt tvivel att Shakir Mahmoud Shakir har gjort det som åklagaren påstått. Åtalen ska därför ogillas. Därmed saknas också förutsättningar att bifalla de skadeståndsanspråk eller det utvisningsyrkande som har framställts.

Tingsrättens dom ska således ändras på det sätt som framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2026-04-23

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Christer Lundh och David Löfgren, referent, tf. hovrättsassessorn Mickaela Jenseg samt nämndemännen Annmari Engel och Anita Hillerström Vagli.

PARTER OCH DOMSLUT

Shakir Mahmoud Shakir

Parter

Tilltalad

Shakir Mahmoud Shakir, 19871115-9296
Frihetsberövande: Häktad
Kanngjutargränd 1 Lgh 1905, 162 57 Vällingby
Medborgarskap: Irak

Offentlig försvarare
Advokat Josefina Stahre
Advokatbyrån Josefina Stahre AB
Fleminggatan 68, 112 45 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Linn Nyberg och assistentåklagare Caroline Stenbäck
Åklagarmyndigheten
Södra åklagarkammaren i Stockholm
Box 1194, 141 24 Huddinge

Målsägande

1. Sekretess 1

Sekretess på adress

Målsägandebiträde
Advokat Anders Unnebäck
Unnebäck & Steenberg Advokatbyrå AB
Tavastgatan 46, 118 24 Stockholm

2. Sekretess 3

Sekretess på adress

Målsägandebiträde
Advokat Johanna Widenby
MP ADVOKATTEAM AB
Drottningholmsvägen 38, 112 19 Stockholm

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress	Besöksadress	Expeditionstid	Telefon	E-post
141 84 Huddinge	Björnkullavägen 5 A Huddinge	måndag–fredag 08:30–16:00	08-561 660 00	sodertorns.tingsratt@dom.se
				Webb www.domstol.se/sodertorns-tingsratt

Domslut

Brott som Shakir Mahmoud Shakir döms för

Våldtäkt, 2025-10-01, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 4 men 2 p och 3 p brottsbalken

Åtal som Shakir Mahmoud Shakir frikänns från

Grov våldtäkt, 2025-09-21, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 4 men 2 p och 3 p och 3 st brottsbalken

Påföljd

Fängelse 4 år

Utvisning

Begäran om utvisning avslås.

Häktning m.m.

Shakir Mahmoud Shakir ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Shakir Mahmoud Shakir ska betala skadestånd till Sekretess 1 med 220 000 kr. Shakir Mahmoud Shakir ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 1 oktober 2025.

Sekretess 3s begäran om skadestånd avslås.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar och som kan röja Sekretess 1:s och Sekretess 3:s, Sekretess C:s och Sekretess D:s identiteter och andra uppgifter som kan leda till att identiteterna går att klarlägga. Motsvarande sekretessbestämmelse ska gälla för deras identiteter i originalversionen av denna dom.

Brottsofferfond

Shakir Mahmoud Shakir ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Josefina Stahre ska få ersättning av staten med 115 210 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 68 998 kr arbete
- 22 113 kr tidsspillan
- 1 057 kr utlägg
- 23 042 kr mervärdesskatt

Anders Unnebäck ska få ersättning av staten med 65 854 kr. Beloppet fördelas

enligt följande:

- 44 408 kr arbete
- 7 613 kr tidspillan
- 662 kr utlägg
- 13 171 kr mervärdesskatt

Johanna Widenby ska få ersättning av staten med 60 574 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 38 857 kr arbete
- 9 425 kr tidspillan
- 177 kr utlägg
- 12 115 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Stämningsansökan 2025-11-26, Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Shakir Mahmoud Shakir ska dömas för grov våldtäkt enligt 6 kap 1 § 1 st 1 men och 4 men 2 p och 3 p och 3 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Shakir Mahmoud Shakir har genomfört en sexuell handling, som med hänsyn till kränkningens art är jämförlig med samlag, genom att föra in fingrar och/eller föremål i Sekretess A:s underliv. Shakir Mahmoud Shakir utnyttjade otillbörligt att Sekretess A befann sig i en särskilt utsatt situation på grund av ålder och hälsotillstånd samt att målsäganden haft en beroendeställning i förhållande till honom i hans egenskap av hemtjänstpersonal.

Sekretess A deltog under alla förhållanden inte frivilligt.

Brottet bör bedömas som grovt då Shakir Mahmoud Shakir visat särskild hänsynslöshet då han utnyttjat sin ställning vid hemtjänsten för att bereda sig tillträde till Sekretess A:s bostad och då han utnyttjat målsägandens skyddslösa ställning och oförmåga att ta hand om sig samt dennes möjligheter att freda sig, trots att han har haft till uppgift att vårda målsäganden.

Det hände den 1 oktober 2025 i Stockholms stad.

Shakir Mahmoud Shakir begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan 2025-11-26, Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Shakir Mahmoud Shakir ska dömas för grov våldtäkt enligt 6 kap 1 § 1 st 1 men och 4 men 2 p och 3 p och 3 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Shakir Mahmoud Shakir har genomfört en sexuell handling, som med

hänsyn till kränkningens art är jämförlig med samlag, genom att föra in fingrar och/eller okänt föremål i Sekretess B:s underliv eller anal. Shakir Mahmoud Shakir utnyttjade otillbörligt att Sekretess B befann sig i en särskilt utsatt situation på grund av ålder och hälsotillstånd samt att målsäganden haft en beroendeställning i förhållande till honom i hans egenskap av hemtjänstpersonal.

Sekretess B deltog under alla förhållanden inte frivilligt.

Brottet bör bedömas som grovt då Shakir Mahmoud Shakir visat särskild hänsynslöshet då han utnyttjat sin ställning vid hemtjänsten för att bereda sig tillträde till Sekretess B:s bostad och då han utnyttjat målsägandens skyddslösa ställning och oförmåga att ta hand om sig samt dennes möjligheter att freda sig, trots att han har haft till uppgift att vårda målsäganden.

Det hände den 21 september 2025 i Stockholms stad.

Shakir Mahmoud Shakir begick gärningen med uppsåt.

Utvisning

Åklagaren har begärt att Shakir Mahmoud Shakir ska utvisas ur Sverige och förbjudas att återvända hit under 10 år.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Shakir Mahmoud Shakir ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Sekretess 1 har begärt att Shakir Mahmoud Shakir ska betala skadestånd med 320 000 kr.

Beloppet avser ersättning för kränkning med 300 000 kr och ersättning för sveda och värk med 20 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 1 oktober 2025.

Sekretess 3 har begärt att Shakir Mahmoud Shakir ska betala skadestånd med 320 000 kr.

Beloppet avser ersättning för kränkning med 300 000 kr och ersättning för sveda och värk med 20 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 21 september 2025.

INSTÄLLNING

Shakir Mahmoud Shakir har förnekat gärningarna och motsatt sig att betala något skadestånd men godtagit sättet att beräkna räntan som rimlig. Han har också motsatt sig talan om utvisning.

UTREDNING

Shakir Mahmoud Shakir har hörts.

Såvitt gäller åtalspunkten 1 har på åklagarens begäran videoförhör inför brottsbekämpande myndighet spelats upp med Sekretess 1 (benämnd Sekretess A i åtalet) och tilläggsförhör har hållits med henne i domstol. Vittnesförhör har även hållits med Sekretess C (hennes dotter), Lisa Norman (personal på hemtjänsten), Djordje Savic (sjuksköterska) och Nikolay Minkin (enhetschef på hemtjänsten).

I fråga om åtalspunkten 2 har på åklagarens begäran videoförhör inför brottsbekämpande myndighet spelats upp med Sekretess 3 (benämnd Sekretess B i åtalet). Vittnesförhör har också hållits med Sekretess D (hennes dotter), Camilla Björkberger (personal på hemtjänsten) och Nikolay Minkin som hörts om båda åtalspunkter.

Åklagaren och målsägandena som biträtt åtalet har presenterat skriftlig bevisning i form av anmälan, schema och nyckelloggar, PM, journalanteckningar, utredningsdokumentation, minnesanteckningar och anmälan m.m. rörande nedlagda förundersökningar.

På Shakir Mahmoud Shakirs begäran har vittnena Mesheal Tanous (undersköterska och tillfälligt administratör/planerare på hemtjänsten) och Shabaz Sherko Saeed (administratör på hemtjänsten) hörts. Shakir Mahmoud Shakir har presenterat skriftlig bevisning i form av PM avseende husrannsakan och journalanteckningar.

SKÄL

Bakgrund

Åklagaren har sakframställningsvis framfört bland annat följande. Shakir Mahmoud Shakir har arbetat som vårdbiträde på ett hemtjänstbolag. Under hösten 2025 gjorde han i tjänsten hembesök hos både Sekretess 1 och Sekretess 3 som bor på olika platser varvid åtalade gärningar påstås ha ägt rum. Han har enligt åklagaren knutits till gärningarna genom nyckelloggar, scheman och hans egna uppgifter. Det görs gällande att målsägandena inte känner varandra. Shakir Mahmoud Shakir har på grund av anklagelserna blivit avstängd från arbetet.

Åklagaren har också hänfört sig till nedlagda förundersökningar som rör två andra målsäganden som framfört anklagelser mot den tilltalade under hösten 2025 som dock lagts ned. Åklagaren har gjort gällande att ett liknande modus/tillvägagångssätt använts vid dessa som vid åtalade gärningar.

Shakir Mahmoud Shakir har för sin del vad gäller åtalade gärningar medgett att han befunnit sig i målsägandenas hem i tjänsten berörda dagar men förnekat gärningarna. Han har även invänt mot relevansen av nedlagda förundersökningar som han inte heller har delgetts några brottsmisstankar för. Han har pekat på att vid husrannsakan i hans hem den 23 oktober har någon spade eller liknande inte hittats, något som Sekretess 1 gjort gällande kan ha använts vid påstådd gärning enligt åtalpunkten 1.

Bevisningen rörande åtalpunkten 1

Målsäganden och Shakir Mahmoud Shakir har berättat i huvudsak följande.

Sekretess 1 har framfört att en person från hemtjänsten kom hem till henne två gånger den dagen. Hon vet inte vad han heter men han är kanske mellan 35-40 år, är lite längre än henne och mycket stark. Han hade på sig en svart mössa vid tillfället. Han hjälpte henne att komma upp efter att hon ramlat på golvet och även med att ringa till ambulans dock utan framgång. Hon hade dessförinnan själv försökt ringa ambulans för att hon mådde dåligt men hon kom inte fram i telefonkön. Vid andra hembesöket efter 1-1,5 timme så hade han med sig en väska och sa att hon behövde smörjas. Hon låg i sängen och

var frågandes till vad som behövde smörjas när hon hade ont i bröstet. Han stod bredvid hennes säng och gick sedan på henne i underlivet med föremål som hon inte kunde se. Kanske var det en spade som han använde för att gräva i hennes underliv. Han smörjde henne även med en salva i underlivet. Hon skrek till honom flera gånger ”Sluta, vad håller du på med?, Vad gör du?, Gå härifrån!” utan att det hörsammades. Hon kunde inte slå honom för att han är starkare än henne. Det pågick i vart fall i tio minuter och han gick sedan. Hon var gråtfärdig och tänkte ”Du jobbar här och så gör du så här mot folk och mot kvinnor”.

Hon har två larm till hemtjänsten, en i huset och en i handleden och hon vågade vid tillfället inte använda larmet i handleden när han redan var där. Han var inte där för att byta någon blöja, något han aldrig gjort tidigare. Hon har av annan hemtjänstpersonal fått hjälp att byta inkontinensskydd. Under händelsen kunde hon se hans ansikte som han inte dolde. Hon ringde sin dotter efter händelsen.

Hon ringde inte till hemtjänsten den 1 oktober innan han kom. Hon hade bara ringt till ambulansen som inte kunde komma. Han har vid flera andra tillfällen hjälpt henne att komma upp på benen efter att hon ramlat. Det har även varit annan personal som kommit från hemtjänsten. Han har tidigare försökt smickra henne genom att kommentera att hon såg bra ut och han har också tidigare föreslagit att massera hennes rygg något hon sagt till honom att han inte behöver göra och något som ingen från hemtjänsten tidigare föreslagit att göra. Hon vet inte varför han gjorde detta och om han hade något sexuellt syfte. Hon har inte varit med om något liknande med hemtjänsten tidigare. Efter händelsen har hon mått dåligt och varit rädd och går aldrig ut i mörkret. Hon vill bara fly det hemska. Hon skulle inte beskylla en människa med något som inte är sant. Hon har i allmänhet bra och dåliga erfarenhet av hemtjänsten som inte är där tillräckligt ofta.

Shakir Mahmoud Shakir har berättat att han var på hembesök hos Sekretess 1 som hade larmat om att hon ramlat. Han hjälpte henne till sängen och frågade om hon mådde bra eller var skadad. Han var där i högst fyra minuter. Efter att han lämnat så larmade Sekretess 1 på nytt efter 1-1,5 timme och efter kontakt med hemtjänsten som nämnde att hon behövde byta om så åkte han till

henne på nytt. Han hade inte planerat att åka dit men för att undvika en avvikelserapportering som hemtjänsten får om de inte är på plats inom 30 minuter efter larm så gjorde han hembesöket. Sekretess 1 behövde hjälp med att byta nattlinne och blöja. När han kom dit så låg hon i sängen och var lite aggressiv då ingen hade varit där under dagen. Han sa att det inte var några problem och hjälpte henne att byta nattlinne, att torka sig och på hennes begäran använde han en kräm för att smörja hennes fötter och ljumskar. Hon blev lite röd. Han har inte rört hennes underliv. Han hjälpte henne med ett blöjbyte för första gången vid besöket. Hon uttryckte vid tillfället tacksamhet för hans arbete. Han bad en kollega att efteråt dubbelkolla att han inte hade lämnat bland annat en lampa påslagen.

Han har varit hos Sekretess 1 kanske fyra gånger. En kollega till honom, Shima Karami, sa till honom att inte göra hembesök hos Sekretess 1 som om hon får besök av manlig hemtjänstpersonal kommer att larma till hemtjänsten hela kvällen. Sekretess 1 brukar klaga på hemtjänstens arbete. Vid ett tillfälle hittade han 500 kr på golvet i hennes hem och som han tog bild på och skickade till kontoret och gav till henne. Han har inte kommenterat Sekretess 1 utseende och han vet inte varför hon har kommit med dessa anklagelser.

Bevisningen rörande åtalspunkten 2

Målsäganden och Shakir Mahmoud Shakir har berättat i huvudsak följande.

Sekretess 3 har berättat att hon inte kommer ihåg så mycket och vill bara förtränga det som hänt. Hon befann sig i badrummet när han skulle hjälpa henne att sätta sig på toaletten. När hon vände sig om för att sätta sig på toaletten då smällde det till och hon svimmade av smärtan och visste inte vad som hände. Hon tror att han stod bakom henne men hon är inte säker och hon har svårt att se. Det gjorde "så jävla ont, så ont" i underlivet och området omkring och allting blev svart. Han slängde väl in ett föremål som hon inte kunde se och hon trodde att han "spräckte hela underlivet". Han hade var inne i slidan som inte var använd sedan 90-talet. Hon vet inte om han var inne i tarmen eller vart det var men det gjorde riktigt ont. Hon vet inte vad han använde eller om det var fingret. Sedan måste hon ha vaknat till och sa till honom "Gå härifrån!". Han var inte i lägenheten så länge. Hon har haft svårt

att sitta efter händelsen då hon har ont i underlivet och hon ligger oftast ner och får hjälp genom att de smörjer henne därnere. Hon kommer inte ihåg om hon hade ont i underlivet innan händelsen. Hon har tänkt om detta var en inbillning men det var ju inte det och hon hade så ont. Hon vet inte vilket datum det hände och hon har inte heller pratat med någon om händelsen. När de har pratat har hon tänkt att hon behöver polisanmäla händelsen. Något liknande har inte hänt henne tidigare.

Shakir Mahmoud Shakir har anfört att han brukar göra hembesök hos henne i tjänsten. Vid aktuellt tillfälle hjälpte han henne att torka sig när hon var på toaletten och hon hade jätteont och sa att ”det svider!”. Hon hade smärta men hon svimmade absolut inte vid tillfället. Hon är kraftig och om hon hade svimmat så kan han inte ta upp henne ensam. Han har inte gjort något som kan uppfattas som att han tränger in i henne. Han har inte heller smörjt henne med någon kräm i underlivet, en uppgift för en sjuksköterska. Hon hade antibiotika och kräm för inflammation i underliv men han hjälpte inte henne att smörja underlivet med kräm. Hon har bett om att bli smörjd i underlivet något han inte förstod till en början men efter att ha frågat en kollega, Mesheal Tanous, och förstätt vad hon ville så sa han att han inte kunde smörja henne i underlivet.

Han har vid ett tillfälle sagt att han heter ”Ali” som han brukar kallas för då det skulle vara lättare för henne att komma ihåg honom.

Med anledning av de uppgifter han lämnat hänför sig målsägandebiträdet till det han berättat i polisförhör (förundersökningsprotokoll, ab 62, s. 178):

Fråga: Har hon fått ont vid något tillfälle när du varit på besök?

Svar: Nej.

Som förklaring vid förhandlingen har han berättat att i häktet kom på att hon kanske fick ont när han torkade henne. Han har jobbat i flera år och älskar sitt jobb. Hans kollegor vet hur bra han arbetar. Enligt rutinerna så journalför de om det hänt något konstigt hos kunden. Han har inte journalfört något vid båda besök för att det var något konstigt som hände. Han vet inte varför Sekretess 3 har lämnat dessa anklagelser.

Allmänt om brottet våldtäkt och om bevisning och beviskrav i

sexualbrottmål

För våldtäkt döms den som, med en person som inte deltar frivilligt, genomför ett vaginalt, analt eller oralt samlag eller en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Detsamma gäller den som förmår en person som inte deltar frivilligt att företa eller tåla en sådan handling. En person kan aldrig anses delta frivilligt bland annat om gärningsmannen otillbörligt utnyttjar att personen med hänsyn till omständigheterna befinner sig i en särskilt utsatt situation eller om gärningsmannen förmår personen att delta genom att allvarligt missbruka att personen står i beroendeställning till gärningsmannen (se 6 kap. 1 § första stycket brottsbalken).

Våldtäktsbestämmelsen omfattar förutom ett vaginalt, analt eller oralt samlag eller en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Att föra upp fingrar i en annan persons underliv kan vara en sådan annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag (se NJA 2008 s. 482 I och NJA 2013 s. 548).

När det gäller beviskravet, så krävs för en fällande dom i brottmål att domstolen finner att det genom den utredning som har lagts fram i målet är ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har begått den gärning som åklagaren påstår. I kravet ligger att utredningen ska vara så fullständig att det inte finns anledning att anta att ytterligare undersökning skulle ändra bedömningen; domstolen ska på grundval av den presenterade utredningen kunna dra slutsatsen att det inte finns andra möjliga förklaringar till händelseförloppet. Om det i något avseende kvarstår osäkerhet sedan utredningen har lagts fram, t.ex. när det gäller andra tänkbara gärningsmän, kan detta leda till att beviskravet inte är uppfyllt (se t.ex. NJA 2023 s 29 p. 13).

Bevisning om själva händelsen består i ett våldtäktsmål ofta främst av parternas berättelser. Det är svårt att bedöma en utsaga med ledning av det allmänna intryck som förhörspersonen ger eller av icke verbala faktorer i övrigt. I första hand finns det därför anledning att lägga vikt vid faktorer som avser innehållet i berättelsen som sådan. I praxis har angetts ett antal kriterier som kan vara behjälpliga vid bedömningen av utsagorna (se t.ex. NJA 2010 s.

671 p. 8). Det förhållandet att en utsaga är klar, lång och detaljrik ofta kan vara tecken på att den är sann, medan det saknas egentligt stöd för att anse att konstansbrister (i bemärkelsen att lägga till eller ta bort information) är ett kriterium på bristande tillförlitlighet. Det finns dock anledning att vara observant på att kriterierna kan vara svåra att använda vid bedömning av utsagor från personer som av olika skäl har en bristande förmåga att uttrycka sig muntligen (se t.ex. NJA 2017 s. 316 p. 10).

I våldtäktsmål bygger bevisningen, utöver parternas berättelser, inte sällan på att målsäganden efter händelsen berättat om den för andra personer som hörs som vittnen. Det är då inte i egentlig mening fråga om utredning som tar sikte på den påstådda gärningen, eftersom vittnena inte har gjort några egna iakttagelser av själva händelsen. Sådana uppgifter kan emellertid tillsammans med vittnenas egna iakttagelser av exempelvis målsägandens beteende och reaktioner efter händelsen i vissa fall utgöra ett indirekt stöd för målsägandens berättelse (se rättsfallet ovan p. 11).

Bedömningen i detta fall

Några utgångspunkter för tingsrättens bedömning.

Inledningsvis kan nämnas att även om det råder fri bevisföring och fri bevisvärdering är bevisvärdet av uppgifter i nedlagda förundersökningar av begränsad om än av någon betydelse. Tingsrätten beaktar dock särskilt att liknande redogörelser om sexualbrott har lämnats av både Sekretess 1 och Sekretess 3 i målet. Enligt de uppgifter som framförts vid förhandlingen så känner de inte varandra. Den omständigheten att två personer oberoende varandra lämnat liknande påståenden om övergrepp ger i sig visst stöd åt åtalade gärningar.

I bedömningen av bevisningen behöver rätten också med beaktande av målsägandenas ålder ta ställning till om det är något såsom sjukdom som kan påverka tillförlitligheten av lämnade uppgifter.

Något utpekande finns inte. Enligt åklagaren, som hänfört sig till hemtjänstbolagets utredning, har Shakir Mahmoud Shakir knutits till gärningarna genom nyckelloggar och scheman. Till detta har åklagaren även

hänvisat till den tilltalades egna uppgifter. Shakir Mahmoud Shakir har å sin sida förnekat gärningarna. Av de uppgifter som framkommit i målet så gör hemtjänsten besök hos respektive målsäganden flera gånger per dag och olika personal kan komma från hemtjänsten. Med beaktande av hans inställning och omständigheterna behöver rätten också ta ställning till och utesluta alternativa gärningsmän.

Shakir Mahmoud Shakir ska dömas för våldtäkt av Sekretess 1 (åtalspunkt 1)

Anklagelserna gäller Shakir Mahmoud Shakir och någon alternativ gärningsman finns inte

När det först gäller frågan om anklagelserna gäller rätt person så saknas ett utpekande eller namngivande av den tilltalade av målsäganden i målet. Av de uppgifter som framkommit i målet framgår även att målsäganden får besök från hemtjänsten flera gånger per dag. Åklagarens utredning i denna del har byggts på den utredning som hemtjänsten har gjort med den tilltalades schema och nyckelloggar för att visa att han befunnit sig på gärningsplatsen. Det finns flera scheman i förundersökningen och i ett av dessa, benämnt "Nytt grundschema" för Shakir Mahmoud Shakir, anges att han arbetat kväll den 1 oktober mellan kl. 14.05-22.00. Av loggarna kan man se att Sekretess 1 använt trygghetslarmet sex gånger berörd dag mellan kl. 18.25-19.27 och att det finns anteckning om att hon inte mår bra och vill ha besök och "byte av inkontinensskydd". Det saknas en nyckelkvittens för Shakir Mahmoud Shakir angående berörd dag. Om detta har hemtjänstbolaget lämnat en kommentar till åklagaren som framgår i förundersökningen om att "*Som du kommer märka så saknar vi nyckelkvittens för [Sekretess 1] då Shakir inte lämnat tillbaka sin nyckel för att överföra loggarna. Efter 3 dagar förloras nyckelns data. Men vi är säkra på att han har varit där den 1 oktober utifrån vad vi vet*".

Sekretess 1 har berättat att en person från hemtjänsten kommit hem till henne två gånger den dagen, att han vid det första tillfället hjälpt henne att komma upp efter att hon ramlat på golvet och att han vid det andra tillfället begått åtalad gärning. Hon har anmält händelsen till hemtjänstbolaget påföljande dag.

Shakir Mahmoud Shakir har för sin del medgett att han varit där två gånger

berörd dag och att Sekretess 1 hade ramlat vid det första tillfället när han var där och hjälpte henne att komma upp från golvet och vid det andra tillfället har han smörjt hennes fötter och ljumskar med hennes egen kräm.

Genom de uppgifter som framkommit och genom den tilltalades egna uppgifter är det enligt tingsrätten tillförlitligt utrett att målsägandens anklagelser mot hemtjänstpersonal gäller Shakir Mahmoud Shakir. Frågan är om han vid det andra hembesöket begått åtalad gärning.

Sekretess 1:s uppgifter är trovärdiga

Tingsrätten har tagit del av ett inspelat förhör med Sekretess 1 som hållits tre veckor efter händelsen. Tilläggsförhör har också hållits med Sekretess I inför tingsrätten.

Sekretess 1 har lämnat en sammanhängande och tydlig redogörelse för vad som hänt och hon har berättat att hemtjänstpersonal när hon låg i sängen har grävt i hennes underliv med fingrar eller föremål som hon inte kunde se. Hon ska ha skrikit till honom att sluta dock utan att hörsammas. Hennes redogörelse framstår som självupplevd. Den har varit klar, lång och detaljrik för hennes ålder och ställd mot frågor har hon kunnat lämna fler detaljer om händelsen. Den felaktiga uppgiften hon lämnat att hon inte ringt till hemtjänsten berörd dag förtar i sig inte trovärdigheten eller tillförlitligheten av hennes andra lämnade uppgifterna. Hon har berättat att hon inte sett vad som förts in i underlivet men hon har känt och är säker på att han fört in fingrar eller föremål i hennes underliv.

Sammantaget bedömer tingsrätten att de uppgifter som Sekretess 1 har lämnat om händelseförloppet är trovärdiga.

Sekretess 1:s uppgifter får stöd av utredningen

De uppgifter som Sekretess 1 har lämnat får stöd av den bevisning som åklagaren har lagt fram. Hennes uppgifter framstår därmed även som tillförlitliga.

Det finns stöd för Sekretess 1:s uppgifter i flera avseenden.

Sekretess 1 har berättat om händelsen påföljande dag till sin dotter Sekretess C

och de har båda den dagen berättat om detta för sjuksköterskan Djordje Savic som då ska ha ringt till hemtjänstbolaget för att Sekretess 1 inte längre skulle få besök av manlig hemtjänstpersonal. Av journalanteckningar framgår dock att Djordje Savic fört in uppgift om att målsäganden berättat om detta för honom den 10 oktober (ab 62, s. 59 ff.). Av polisens notering om detta anges att *"I samtal med Djordje framkommer att journalanteckningen gällande besöket hos [Sekretess 1] skrevs 10e oktober. Datumet för besöket står ej i anteckningen men Djordje förtydligar att det gäller besöket som ägde rum 2 oktober samt att det journalfördes senare"*. Denna diskrepans förtar i sig inte tillförlitligheten i lämnade uppgifter. Djordje Savic har vid förhandlingen också bekräftat att han informerats om händelsen den 2 oktober. Även enhetschefen Nikolaj Minkin har bekräftat att han erhållit denna information den dagen, vilket bekräftas av hans dokumentation i ärendet den 2 oktober. Nikolaj Minkin har även berättat om att han pratat med Sekretess 1 och hennes dotter den 6 oktober och då fått information om övergreppet som också dokumenterats. Sekretess 1 har också berättat om gärningen vid ett möte med bland annat Nikolaj Minkin den 21 oktober enligt hans anteckningar. Sekretess 1 polisanmälde händelsen den 22 oktober.

När det gäller invändningen mot tillförlitligheten av de uppgifter som Sekretess 1 har lämnat på grund av hennes psykiska mående så har hennes dotter, Sekretess C, som tidigare arbetat inom vården med bl.a. demenssjuka berättat att hon inte tycker att hennes mor uppvisar någon demens. Lisa Norman, personal i hemtjänsten, har likaså berättat att hon uppfattat att Sekretess 1:s kognitiva förmåga är ganska klar och att hon inte uppfattar henne som dement. Djordje Savic, som är en sjuksköterska och som gör dagliga och morgonbesök hos målsäganden om 5-10 minuter under vardagar, har även han berättat att Sekretess 1 är en sansad och jätteklar person och han har inte märkt att hon är kognitivt påverkad.

Mot detta ska ställas att Mesheal Tanous har berättat att Sekretess 1:s psykiska mående försämrats under hösten och att hon har klagat mycket till kontoret och att hon vill polisanmäla t.ex. påstådda stölder utan grund och att hon många gånger misstolkat personal. Han har anfört att han också uppfattat att hon hotar med att det är hon som betalar för deras tjänster och att man ska göra som hon

säger, exempelvis att smörjning ska utföras, något personalen kan känna sig tvungna att utföra. Han har dock framfört att Sekretess 1 inte anklagat någon annan i personalen för att ha penetrerat hennes underliv. Även Shabaz Sherko Saeed som arbetat som administratör på kontoret och tagit emot kunderna inklusive Sekretess 1:s klagomål, har berättat att Sekretess 1:s mående har försämrats och att kollegor ber om att inte få gå till henne då hon är mycket krävande, ältande och gråtande och kommer med små anklagelser. Han har berättat om att hon kan i perioder ringa intensivt, fem-sex samtal om dagen till kontoret med klagomål. Hon kan gråta i telefonen och känna att det är orättvist att hemtjänstpersonalen inte är hos henne tillräckligt eller att hon uppfattat att personal tagit något från hennes hem. Han har framfört att det är ofta anklagelser som kommer från äldre och deras personlighetsförändringar med åldern. Även han bekräftar dock att Sekretess 1 inte har anklagat någon annan för att ha penetrerat hennes underliv.

Det saknas i målet någon läkarutredning om Sekretess 1:s psykiska mående/status. Tingsrätten ska endast att ta ställning till om hennes psykiska mående kan påverka tillförlitligheten av hennes lämnade uppgifter. Hon har hörts i tingsrätten och även om hon har nedsatt hörsel och förmåga att uttrycka sig har hon framstått som klar och adekvat. Vid förhandlingen har hon vidhållit de uppgifter som hon tidigare lämnat. Det som Mesheal Tanous och Shabaz Sherko Saeed har berättat om att de uppfattat hennes försämrade psykiska mående och att hon kan anklaga personalen för att ha tagit hennes saker är inte heller något som kan förklara de uppgifter som hon lämnat om åtalad gärning. Av utredningen framgår entydigt att hon inte har lämnat liknande anklagelser tidigare. Även om det är vanligt att en persons psykiska mående försämrats med ålder, så är den bilden av Sekretess 1 som framkommit i polisförhör och förhör inför domstol den som hennes dotter, Sekretess C, Lisa Norman och Djordje Savic har lämnat, nämligen att hon trots sin ålder varit klar och adekvat. Som nämnts kan hennes lämnade uppgifter alltså inte förklaras av påståenden om försämrat psykiskt mående.

Sekretess 1 har alltså lämnat en enhetlig redogörelse om händelseförloppet till hemtjänsten, vid polisförhör och inför rätten. De uppgifter som Sekretess 1 har lämnat får stöd av den övriga bevisning som åklagaren har lagt fram. Hennes

uppgifter framstår därmed även som tillförlitliga.

Sammantaget är den utredning som åklagaren har presenterat som robust och åklagaren har genom bevisningen uppfyllt beviskravet.

Shakir Mahmoud Shakirs uppgifter och invändningar

När det gäller Shakir Mahmoud Shakir så har han lämnat en annan beskrivning av händelseförloppet. Han har berättat att han gjorde hembesöket för att byta Sekretess 1:s inkontinensskydd och att han på hennes begäran då även smörjt hennes fötter och ljumskar.

Som nämnts framgår av hemtjänstbolagets loggar att Sekretess 1 använt trygghetslarmet flera gånger berörd dag och att det finns anteckning om att hon inte mår bra och vill ha besök och ”byte av inkontinensskydd”. Det är något oklart vem som har antecknat uppgiften men det ger visst stöd åt Shakir Mahmoud Shakirs uppgift om att inkontinensskydd kan ha bytts vid tillfället. Sekretess 1 har för sin del motsatt sig att han ska ha bytt något inkontinensskydd vid besöket och hon har tillagt att han aldrig bytt hennes inkontinensskydd. Oavsett hur det förhåller sig med denna fråga så påverkar det i sig inte värdet av åklagarens bevisning.

Shakir Mahmoud Shakir har invänt mot Sekretess 1:s psykiska status/mående och bland annat framfört att hon ofta klagar och att hon kan anklaga personal för att ha tagit hennes tillhörigheter utan att det stämmer. Denna invändning har behandlats i ett sammanhang i avsnittet ovan och som nämnts är dessa påståenden inte något som stöds av åklagarens utredning och framförallt är det inte heller något som kan förklara de uppgifter om sexualbrott som hon lämnat om Shakir Mahmoud Shakir, något som hon inte har lämnat om någon annan hemtjänstpersonal.

Att som Shakir Mahmoud Shakir gjort gällande någon spade inte hittats i hans hem vid husrannsakan påverkar inte heller robustheten av åtalet. För det första så genomfördes husrannsakan ungefär tre veckor efter gärningen. Vidare har Sekretess 1 berättat att en spade kan ha använts men att hon inte sett föremålet vilket innebär att det inte nödvändigtvis är en spade som använts vid brottet.

Sammantaget framstår Shakir Mahmoud Shakirs uppgifter som tillrättalagda

eller så stämmer de inte med utredningen. Hans uppgifter påverkar därför inte värdet av åklagarens bevisning.

Slutsatser

Sekreteress 1:s uppgifter har ett starkt bevisvärde och får stöd av den utredning som åklagaren har lagt fram. Genom åklagarens bevisning är det styrkt att Shakir Mahmoud Shakir fört in hans fingrar eller föremål i hennes underliv. Det är en sådan annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens art är jämförlig med samlag (jfr t.ex. NJA 2008 s. 482 och NJA 2013 s. 548). Av Sekreteress 1:s uppgifter framgår att hon flera gånger verbalt uttryckt att han skulle sluta dock utan att hörsammas. Hon har alltså inte deltagit frivilligt. Han ska dömas för våldtäkt. När det gäller rubricering, se nästa avsnitt.

Åtalet mot Shakir Mahmoud Shakir för våldtäkt av Sekreteress 3 ska ogillas (åtalpunkt 2)

Shakir Mahmoud Shakir har förnekat gärningen och framfört att han kan ha torkat Sekreteress 3 vid toalettbesök och att hon hade smärta i underlivet men att han varken penetrerat eller smörjt hennes underliv med någon kräm. Han har berättat att han blivit ombedd att göra det vid flera tillfällen av Sekreteress 3 något som han dock avböjt. Flera hörda personer har berättat om att hon uttryckt smärta i underlivet vid hemtjänstbesök.

Tingsrätten har tagit del av ett inspelat förhör med Sekreteress 3 som hållits 5 november, ungefär en och en halv månad efter påstådd händelse. Sekreteress 3 har lämnat en trovärdig redogörelse som framstår som självupplevd. Den har varit klar, lång och detaljrik för hennes ålder. Det finns alltså utredning som talar för att hon har blivit utsatt för ett övergrepp av hemtjänstpersonal enligt åtalet.

Med beaktande av Shakir Mahmoud Shakirs inställning och omständigheterna behöver rätten i ett första steg dock ta ställning till hur tidpunkten för gärningen har bestämts och utesluta alternativa gärningsmän.

Det är oklart om anklagelserna gäller den tilltalade och det går inte att utesluta alternativa gärningsmän

I frågan om anklagelserna gäller rätt person så saknas ett utpekande eller namngivande av den tilltalade även rörande denna åtalspunkt. Av utredningen framgår att målsäganden Sekretess 3 har begränsad syn. Åklagarens utredning i denna del har byggt på den utredning som hemtjänstbolaget har gjort med Shakir Mahmoud Shakirs schema och nyckelloggar för att visa att han varit på brottsplatsen.

Till en början, av ett av återopade scheman i förundersökningen framgår att någon har arbetat den 21 september 2025 mellan kl. 14.05-22.00. Shakir Mahmoud Shakirs namn anges inte i detta schema. Av utskrift rörande nyckelloggarna anges att ”Shkr M” gjort ett flertal besök hos Sekretess 3 mellan kl. 17.19 och 21.41 den dagen. Förkortningen får uppfattas som att den avser Shakir Mahmoud Shakir.

Med beaktande av Shakir Mahmoud Shakirs uppgifter och ovannämnda skriftliga utredning får det anses framgå att han har arbetat och gjort hembesök hos Sekretess 3 berörd dag. Det är dock inte klarlagt hur man kommit fram till den tidpunkten för gärningen. Det saknas i målet uppgift om någon annan från personalen hos hemtjänstbolaget har varit hos Sekretess 3 den dagen. Det är i målet inte heller utrett när hemtjänstbolaget fick kännedom om händelsen. Några minnesanteckningar för hemtjänstbolaget före den 2 oktober har inte återopats och ingen av återopade förhörspersoner har förklarat hur man har kommit fram till påstådd tidpunkt för gärningen.

Sekretess 3 har anfört att hon inte vet vilket datum det hände. Hon har inte berättat om övergreppet förrän vid polisförhöret den 5 november. Av en anteckning hos hemtjänstbolaget framgår att enhetschefen Nikolay Minkin ringde Sekretess 3 den 17 oktober för att höra om klagomålet rörande hembesöket den 21 september. Sekretess 3 berättade att personalen i fråga varit hårdhänt och kört över henne på ett sätt som hon upplevt som obehagligt men att hon inte ville berätta vad som hänt utan släppa det. Sekretess D har anfört att hon är dagligen hos sin mor Sekretess 3 och att hon tror att de ringde hemtjänsten dagen efter personalens, dvs. den påstådda gärningsmannens, hembesök. Hon kommer dock inte ihåg vilket datum det var. De försökte därefter säkerställa att hemtjänsten inte framöver skulle skicka någon manlig personal till Sekretess 3 även om hon själv då inte visste vad som hade hänt.

Datumet den 21 september anges även i arbetsgivarens minnesanteckningar från möte med Shakir Mahmoud Shakir den 20 oktober även om det där inte heller framgår några detaljer om hur man kommit fram till den tidpunkten för påstådd gärning.

Även med beaktande av utredningen ovan är det inte tillräckligt för att kunna avgränsa tidpunkten för gärningen eller utesluta alternativa gärningsmän.

Sekretess 3 är trovärdig men utredningen är inte tillräckligt robust för att ligga till grund för tingsrättens bedömning

Sammanfattningsvis är det alltså för rätten inte klart hur tidpunkten för åtalad gärning bestämts. Något utpekande av Shakir Mahmoud Shakir finns inte. Det har inte framkommit tillräcklig med utredning för att kunna utesluta alternativa gärningsmän. Det är i målet inte heller utrett när hemtjänstbolaget först fick kännedom om händelsen. Första gången som Sekretess 3 berättat om åtalad gärning är vid polisförhöret den 5 november. Även om det inte framkommit skäl att ifrågasätta trovärdigheten i Sekretess 3:s uppgifter är utredningen inte tillräckligt robust för att ligga till grund för tingsrättens bedömning. Det gäller även med beaktande av han döms för övergrepp av Sekretess 1. Åtalet i denna del ska alltså ogillas.

Rubricering av den gärning som han ska dömas för (åtalpunkt 1)

Shakir Mahmoud Shakir ska dömas för ett fall av våldtäkt av Sekretess 1.

I bestämmelsen om våldtäkt anges att vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om gärningsmannen har använt våld eller hot som varit av särskilt allvarlig art eller om fler än en förgripit sig på offret eller på annat sätt deltagit i övergreppet eller om gärningsmannen med hänsyn till tillvägagångssättet eller offrets låga ålder eller annars visat särskild hänsynslöshet eller råhet (se 6 kap. 1 § tredje stycket brottsbalken).

De omständigheter som anges i lagtexten avser inte att vara annat än exempel och brottet kan bedömas som grovt även i andra fall. En samlad bedömning ska göras. Som exempel på fall när våldtäkt bör bedömas som grov gäller sedan tidigare att övergreppet varit föremål med långvarigt frihetsberövande, sadistiska inslag eller grovt förnedrande handlingar. Är offret en invalidiserad

eller på annat sätt hjälplös person får också ofta anses att gärningsmannen visat särskilt hänsynslöshet eller råhet. Våldtäktsbrott bör i regel bedömas som grovt brott när offret sammantaget utsatts för flera övergrepp och när flera personer samtidigt aktivt deltagit i övergreppet. I praxis har exempelvis grov våldtäkt förelegat när en tilltalade upprepade gånger våldtagit sin underåriga dotter, när flera tilltalade våldtagit en kvinna som på grund av berusning befunnit sig i en särskilt utsatt situation och när en våldtäkt skett under knivhot (se NJA 1992 s 446, NJA 2016 s. 819, NJA 2022 s. 75 och Agneta Bäcklund m.fl., kommentar till 6 kap. 1 §, Juno 2025).

I detta fall har det rört sig om en allvarlig våldtäkt. Försvårande har varit att övergreppet skett i tjänsten och mot en äldre person som haft svårt att värja sig från ett angrepp. Det har också rört sig om ett övergrepp i hennes hem. Samtidigt har det rört sig om ett begränsat händelseförlopp. Vidare har våld eller hot om våld inte förekommit utöver den kränkning som övergreppet i sig innebär och gärningen har inte heller haft några förödmjukande eller förnedrande inslag. Vid en samlad bedömning av omständigheterna har det enligt tingsrätten inte framkommit tillräckliga skäl för att bedöma gärningen som annat än våldtäkt av normalgraden.

Påföljd

Shakir Mahmoud Shakir förekommer i sju avsnitt i belastningsregistret som huvudsakligen avser trafikförseelser och bötesbrott. Han dömdes 2021 för bland annat brukande av falsk urkund till villkorlig dom med dagsböter.

Shakir Mahmoud Shakir ska nu dömas för ett fall av våldtäkt av normalgraden. Straffskalan för brottet är fängelse i lägst tre och högst sex år. Straffvärdet för nu aktuell gärning ligger på något över fängelse i fyra år. Härvid har beaktats bl.a. att han har begått gärningen i anställningen och därvid missbrukat såväl sin arbetsgivares som Sekretess 1:s förtroende (29 kap. 2 § 4 brottsbalken). Med beaktande av att han stängts av och kan förväntas förlora sitt arbete så bestämts påföljden till fängelse i fyra år (29 kap. 5 § och NJA 2005 s 661).

Utvisning

En grundläggande förutsättning för att utvisning på grund av brott ska få ske är

att utlänningen döms till en svårare påföljd än böter (se 8 a kap. 1 § första stycket utlänningslagen, 2005:716). Denna förutsättning är uppfylld i Shakir Mahmoud Shakirs fall.

För att utvisning ska få ske krävs vidare enligt samma bestämmelse antingen (1) att gärningen är av sådant slag och övriga omständigheter är sådana att det kan antas att utlänningen kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet här i landet, eller (2) att brottet har ett straffvärde som motsvarar fängelse i minst sex månader eller som annars är av sådan karaktär att utlänningen inte bör få stanna i Sverige. Det är det straffvärde som domstolen har kommit fram till för ett enskilt brott som är relevant, inte den påföljd som utlänningen har dömts till (NJA 2025 s 343 I p. 12). I Shakir Mahmoud Shakirs fall är den andra punkten uppfylld när han nu döms för våldtäkt med ett högre straffvärde än fängelse i fyra år.

När en domstol överväger utvisning på grund av brott ska den enligt 8 a kap. 2 § ta hänsyn till utlänningens anknytning till det svenska samhället. Domstolen ska då särskilt beakta i vilken utsträckning som utlänningen har etablerat sig i det svenska samhället. Om utlänningen har barn i Sverige ska barnets behov av kontakt med honom eller henne, hur kontakten har varit och hur den skulle påverkas om utlänningen utvisades också särskilt beaktas. Även utlänningens övriga familjeförhållanden ska särskilt beaktas.

Domstolen ska också beakta om utlänningen på grund av bestämmelserna i 12 kap. inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att beslutet verkställs (8 a kap. 3 §). Av Migrationsverkets yttrande i målet anges att det inte finns något verkställighetshinder mot att Shakir Mahmoud Shakir utvisas till Irak.

I 8 a kap. 4-7 §§ finns särskilda kvalificerade bestämmelser om utvisning av personer som tillhör vissa personkategorier. Bestämmelserna gäller utöver de föregående förutsättningarna. Det handlar bland annat om flyktingar, personer som kom till Sverige innan de var 15 år, EES-medborgare och varaktigt bosatta.

Exempelvis gäller att för den som kom till Sverige innan han eller hon fyllt 15 år och som vistats här sedan minst fem år när åtal väcks att mer kvalificerade

förutsättningar ska vara uppfyllda för att utvisning ska kunna ske (se 8 a kap. 5 §).

Vidare anges i 6 § att en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas enligt 1 § endast om det sker av hänsyn till allmän ordning och säkerhet. Detta betyder att utvisning får ske bara om medborgarens personliga beteende utgör ett verkligt och tillräckligt allvarligt hot som påverkar ett av samhällets grundläggande intressen och som går utöver den störning av ordningen i samhället som varje lagöverträdelse innebär. Nordiska medborgare omfattas av bestämmelsen (prop 2021/22:224 s 130). Shakir Mahmoud Shakir har en dotter som är svensk medborgare och kraven för utvisning i 6 § behöver därför prövas.

I sammanhanget kan nämnas NJA 2014 s 415 gällde frågan om det fanns förutsättningar att utvisa en EES medborgare med svag anknytning till samhället när han återfallit i stöldbrott. Domstolen konstaterade att det saknades förutsättningar för utvisning av hänsyn till allmän ordning och säkerhet. I NJA 2024 s. 117 gällde bland annat frågan om en EES medborgare som dömts för bland annat grov kvinnofridskränkning skulle utvisas. Han hade barn i Sverige, hade bott här i omgångar i fem år och levde under ordnade förhållanden. Domstolen konstaterade bland annat att han levt här under en begränsad tid, att han dömdes för brott mot sin familj och att det fanns förutsättningar för att han skulle utvisas.

När det gäller skälen för utvisning är det brottslighetens straffvärde och karaktär som har betydelse, liksom risken för återfall. Det innebär bland annat att ju högre straffvärdet är desto starkare måste anknytningen vara för att utvisning inte ska ske (NJA 2025 s. 343 p. 22). NJA 2019 s. 316 gällde frågan om det förelåg synnerliga skäl för utvisning av en utlänning som återfallit i brott och dömdes för våldtäkt och med lång vistelsetid i Sverige. Han hade kommit till Sverige som en 23-åring. Domstolen kom fram till att det inte förelåg synnerliga skäl för utvisning. Bestämmelser om utvisning på grund av brott har därefter ändrats.

En bedömning ska alltså göras om Shakir Mahmoud Shakir ska utvisas med hänsyn till kvarstående bestämmelser i 8 a kap. 2 och 6 §§.

Shakir Mahmoud Shakir döms nu för allvarlig brottslighet och straffvärdet är fängelse i mer än 4 år. Detta talar starkt för utvisning.

Mot detta ska ställas den anknytning som Shakir Mahmoud Shakir har till Sverige. Han kom till Sverige 2004 när han var 16 år och fick då permanent uppehållstillstånd på grund av anknytning till sin mor. Han är idag 38 år. Han talar flytande svenska och har arbetat som vårdbiträde under de senaste åtta till tio åren. Han har en dotter som är sex år som han träffar regelbundet. Av anteckning från Eskilstuna kommun framgår att när hon gick på förskola brukade hon besöka honom en eller två veckor i taget. Nu när hon går i skola har hon besökt honom i Stockholm ungefär varannan helg. De har också haft kontakt via videolänk fram till frihetsberövandet i målet. I målet har annat inte framkommit än att han har begränsad anknytning till Irak.

Det finns alltså starka skäl som talar både för och emot en utvisning. Shakir Mahmoud Shakir har bott i Sverige under större delen av sitt liv under förhållandevis ordnade förhållanden. Den brottslighet som han nu döms för är av allvarligt slag. Han har på grund av nu aktuellt brott blivit avstängd och kan ev. förväntas förlora sitt arbete. Förutsättningarna för utvisning av brott har i och för sig utvidgats men en utvisning skulle med hänsyn till omständigheterna i detta fall vara oproportionerlig enligt tingsrätten med beaktande av kraven i 2 och 6 §§ (jfr NJA 2025 s. 343 I och NJA 2019 s. 316). Det saknas alltså tillräckliga skäl för att utvisning ska ske. Talan om detta ska därför avslås.

Skadestånd

Eftersom Shakir Mahmoud Shakir döms för brott mot Sekretess 1 ska han betala skadestånd till henne. Han har inte godtagit något belopp som skäligt förutom ränteyrkandet.

Det som ska ersättas genom kränkningsersättning är principiellt den kränkning, dvs. den momentana upplevelse, som den angripne typiskt sett har drabbats av vid skadetillfället, och inte efterföljande lidande eller andra upplevelser eller verkningar av det brottsliga angreppet (2 kap. 3 § skadeståndslagen, 1972:207). Ersättning för sveda och värk avser å andra sidan den personskada som målsäganden åsamkats på grund av brottet. Det omfattar sådant som smärta och andra fysiska obehag, ångest, sömn- och koncentrationssvårigheter

och depressiva reaktioner (2 kap. 1 § och 5 kap. 1 § 3, se t.ex. NJA 2017 s. 938).

Tingsrätten bestämmer att rimlig kränkingsersättning ska utgå med 200 000 kr. När det gäller sveda och värk har Sekretess 1 beskrivit hur brottet påverkat henne och de besvär hon haft. Yrkandet för sveda och värk med 20 000 kr är skäligt och ska utgå.

Parterna är överens om räntan på skadeståndet.

Åtalet såvitt gäller målsäganden Sekretess 3 har ogillats. Med beaktande av detta ska också hennes skadeståndsanspråk ogillas.

Övriga frågor

Fortsatt häktning efter dom

För våldtäkt är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år och sex månader. Det är inte uppenbart att det saknas risk för att Shakir Mahmoud Shakir begår nya brott. Shakir Mahmoud Shakir ska därför vara häktad tills fängelsestraffet får verkställas.

Avgift till Brottsofferfond

Eftersom Shakir Mahmoud Shakir döms för brott som har svårare straff än penningböter i straffskalan, ska han betala en avgift till Brottsofferfonden.

Ersättningen till målsägandebiträden och försvararen

Huvudförhandlingen i tingsrätten har tagit 11 timmar och 40 minuter.

Målsägandebiträdena har begärt ersättning för bland annat arbete med 24,5 respektive för 28 timmar. Ersättningsanspråken ska godtas.

Försvararen har begärt ersättning för bland annat arbete med 44,25 timmar och jourarbete med 2,25 timmar. Tingsrätten ifrågasätter inte att försvararen har lagt ner det arbete som framgår av kostnadsräkningen. I mål av detta slag är det också rimligt att försvararen lägger ner mer arbete även med beaktande av att målet avser två målsäganden. Ersättningen framstår ändå som något tilltagen med tanke på det arbete som har varit rimligt att lägga ned med

hänsyn till målets art och omfattning. I arbetsredogörelsen anges ett antal åtgärder som tagit 15 och 30 minuter som rimligen bör ha gått snabbare. Detsamma gäller åtgärderna 20/11 mottagande och genomgång av förundersökning m.m. som tagit fem timmar och förberedelse inför huvudförhandling som tagit sammanlagt 10 timmar. Med beaktande härav ska ersättning för arbete bestämmas till skäliga 39 timmar. Begärd ersättning för jourarbete ska bifallas. Vidare har ersättning begärts för bland annat tre taxiresor, den 24 oktober till ett förhör och i övrigt till förhandlingen med sammanlagt 1 754 kr utan att det närmare motiverats. I brist på motivering ska ersättning sättas ned till ett belopp motsvarande kostnaderna för allmänna färdmedel (86*3). Ersättningen för mervärdesskatt ska justeras i motsvarande mån. Tingsrätten har ingen invändning mot ersättningen som begärs i övrigt.

Staten står för kostnaderna

Staten ska stå för kostnaden för målsägandebiträdena och försvararen.

Sekretess

Sekretess ska fortfarande gälla för de uppgifter beträffande Sekretess 1-2 och C-D som behandlats bakom stängda dörrar.

RÄTTEN

Rådmannen Mohamed Ali samt nämndemän.

Digitalt signerad av rådmannen Mohamed Ali

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Södertörns tingsrätt senast **den 7 januari 2026**. Överklagandet ska vara skriftligt. Södertörns tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

Du kan använda hovrättens blankett för överklagande i brottmål: www.domstol.se/overklagande-i-brottmal. I annat fall kan du utgå från följande punkter.

1. Skriv Södertörns tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Södertörns tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Södertörns tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Södertörns tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress, e-postadress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se